

ΕΝΑ βράδυ, πρὸ 35 ἐτῶν, ἄς ποῦμε, ἐμφανίζονταν στὰ Γραφεῖα τοῦ «Ἐμπρός» γιὰ νὰ παρακαλέσῃ νὰ τοῦ δημοσιευθῇ μιὰ «ἐνδιαφέρουσα» ἀγγελία, ὁ συμπαθὴς ποιητὴς καὶ Ἀτιθιδογράφος Ἀχιλλεὺς Νέης. Ἐπρόκειτο γιὰ τὴν ἀγγελία τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιήφημου «Λευκώματος τῶν Ἀτιθιδῶν».

Ποῖος ἀπὸ τὴν περασμένη φιλολογικὴ καὶ κοσμικὴ γενεὰ δὲν θυμᾶται τὸν ποιητὴ Ἀχιλλεὺς Νέης, ποῖος δὲν εἶχε ἀκούσει ἀπὸ φῶρα καὶ προκλητικὰ μάλιστα χεῖλη ἐγκωμιστικὰ λόγια γύρω ἀπὸ τ' ὄνομά του; Ὁ λη ἢ Ἀθήνα, ὅλη ἡ μορφωμένη Ἑλλάς τὸν ἤξερε.

Ψηλός, λεπτός, μὲ ἐμφάνισι ἀριστοκρατικὴ καὶ ἀσκητικὴ μαζύ, μὲ μαλλιά ἀφθονὰ καὶ μακρὰ — ποὺ μορούσαν νὰ θυμίσουν ἢ τὴν εἰκόνα τῶν στίχων τῆς Νέγρου «για ἰδὲς μαλλιά μακρὰ δὲν τάχει ἄλλος», ἢ τὸν παλα-Συμεῖον τῆς Πεντέλης, μὲ πρόσωπο λιγὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, μὲ γενειάδα πλουσίαν σάν τὴν ποιητῆ του, μὲ τρώπους εὐγενεῖους καὶ ὑποχρεωτικὸς, καὶ μὲ ψυχὴν πλέουσαν σὲ ἀκάμαντα πελάγη ρομαντισμοῦ...

Ἀλλὰ τί τὰ θέλουσε ὅλ' αὐτὰ; Αὐτὸς εἶπε, αὐτὸς ἦταν μᾶλλον ὁ Νέης. Τὸν καιρὸ τὸν ἐπέρασε μεταξὺ Μυτιλήνης, ἰδιαιτέρως τοῦ πατρίδος, καὶ Ἀθηνῶν, ὅπου ἔγινε δημοφιλέστατος χάρις στὸ προαναφερθὲν ποιητικὸ, φωτογραφικὸ καὶ κοσμικὸ «Λευκώμα» του, τὸ ὁποῖο μὲ κόπους πολλοὺς ἐξέδωσε, καὶ μέσα στὸ ὁποῖο μὲ ὄραϊους στίχους ἱμνοῦσε ὅλες τὶς γωνιὰς — ὄσκιμες, ἀσχημες, ἀδιάφορο — Ἀτιθίδες, γαρνιρίοντας τὶς στίχους του καὶ μὲ τὶς εἰκόνας τῶν, ἢ καλύτερα, γαρνιρίοντας τὶς εἰκόνας τῶν μὲ τὸς στίχους του.

Ὁ Νέης ἠπὸρξε ἕνα εἶδος... ἐπιμέτρον Πλουτάρχου τῶν Ἀτιθιδῶν, τὶς ὁποῖες, ἐκτός ἀπὸ τοὺς ὄραϊους καὶ τριτοπροσώπου ἐρωτικὸς στίχους ποὺ τοὺς ἔγραψε, ἐπιθυνοῦνε συνάμα καὶ νὰ φιλάγονται ἀπὸ τὸν ἔρωτα τὸν σατανικὸ. Σχετικὸ εἶνε καὶ τὸ παρακάτω παλιὸ ποίημά του, τὸ ὁποῖο ἀφιέρωσε σὲ γνωστὴ Ἀθηναία, τὴν Ε. Α.

Τὸ νοῦ σου — μὲ τὸν ἔρωτα
τὸν καταφρονημένο
Γιατί 'ναι ταῖρι ἀχώριστο
μὲ τὸν Καταραμένο.
Τὸ νοῦ σου κι' ἔχει αὐτὸς ἔχθρὸς
τὸ χροῖο τὸν κουρσάρο,
τὸ συχαμένο Μαμμονά
κι' ἀντεραστή τὸ Χάρο.
***

Ἡ ἀγγελία τοῦ «Λευκώματος τῶν Ἀτιθιδῶν», τὴν ὁποία ἔδωσε ὁ Νέης στὸ «Ἐμπρός» γιὰ νὰ δημοσιευθῇ, εἶχε περσιπέτες. Γιατὴ τὴν ἄλλη μέρα παρουσιάστηκε δημοσιευμένη μ' ἕνα καντάρι τυπογραφικὰ λάθη. Καὶ τὸ φρικωδέστερο ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἦταν ὅτι αἱ Ἀ τ θ ἰ δ ε ς ἔγιναν Ἀ κ ρ ἰ δ ε ς!... Τὰ τρομερὰ καὶ... ἀνείρονα αὐτὰ τυπογραφικὰ λάθη ὠφείλοντο στὴ φρόνιμα, μὲ τὴν ὁποία ἔγινε ἡ δουλειὰ ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ «Ἐμπρός».

Σχετικὸ μὲ τὴ φρόνιμα αὐτὴ εἶνε καὶ τὸ παρακάτω δημοσιογραφικὸ ἀνέκδοτο:

Τὸ τιρὰς τῶν ἐφημερίδων ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἦταν μικρὸ καὶ περιορισμένο. Ἡ ἐφημερίδες συνελπὶς μορούσαν νὰ κάνουν τὴ δουλειὰ τους καὶ μὲ τὸ πῶ ἀγοραῖο πειστήριο. Ἀλλὰ τὸ «Ἐμπρός» ποὺ εἶχε ἄγριο συναγωνισμὸ μὲ τὸ «Σκρίπ», γιὰ νὰ κερδίσει τὴ νίκη καὶ τὸ ρεκόρ τῆς κυκλοφορίας, παράγγειλε στὴ Γερμανία ἕνα τέλειο περιστροφικὸ πειστήριο ποὺ μορούσε νὰ βγάξῃ τριανταπέντε χιλιάδες φύλλα τὴν ὥρα — διπλωμένα, μετρομένα κι' ἔτοιμα γιὰ τὸ πρακτορεῖο.

Μαζὺ μὲ τὸ πειστήριο αὐτὸ, ἦθε καὶ ὁ μηχανικὸς τοῦ γερμανικοῦ ἐργοστασίου γιὰ νὰ ἐπιβλέψῃ στὴν ἐγκατάστασι. Τὰ ἐγκαταστήματα τοῦ νέου μηχανήματος ἢ Διευθύνσι τῆς ἐφημερίδος ἐσκέφθη νὰ τὰ πανηγυρίσῃ ἐκεῖ ἐπ' αὐτὸν, μ' ἕνα καλὸ τραπέζι.

Προσκεκλημένοι πολλοὶ μαζεύτηκαν,

ΠΑΛΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΝΕΗΣ, Ο ΑΤΙΘΙΔΟΓΡΑΦΟΣ

ΤΟΥ Κ. Δ. ΛΑΜΠΙΚΗΣ

Τὸ περιήφημο «Λευκώμα τῶν Ἀτιθιδῶν». Ἡ ἐξύμνησις τῶν ὄραϊων ἀλλὰ καὶ τῶν... ἀσχημῶν κυριῶν τῆς πρωτεύουσας. Ἡ ἀγγελία τῆς ἐκδόσεως καὶ τὰ... θανάσιμα λάθη τῆς. Ὁ ἔξοντος τικὸς ἀγὼν «Ἐμπρός» καὶ «Σκρίπ». Τὸ νέο τυπογραφικὸν τοῦ «Ἐμπρός». Ὁ Καλαποθάκης ἐγείρει πρόβουσι κι' ὁ Γερμανὸς μηχανικὸς ἀπερεῖ καὶ ἐξίσταται. Ἡ κυρία... Τσουβάλα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

σαμπάνιες κι' ἐλεκτικοὺς μεζέδες ἐκομίσθησαν, καὶ δὲν ἔμεινε παρὰ νὰ στοιχειοθετηθῇ γρήγορα ἡ ὕλη καὶ νὰ χτυπηθοῦν ἡ φρόνιμα γιὰ ν' ἀρχίσῃ κι' ὁ πανηγυρισμός.

Ὅλα ἐτοιμάστηκαν ἐπὶ τέλους. Ὁ κόλος τοῦ χαρτιοῦ ἐμπῆρε στὸ πειστήριον καὶ ὁ Γερμανὸς μηχανικὸς ἔδωσε τὸ παράγγελμα στὸν πειστήριον νὰ βάλῃ ἐμπρὸς τὸ μηχανήμα. Ὅταν τὸ πειστήριον ἀρχισε μὲ τὴν ἀσφαλτοπαῖα τὸν ταχύτητα νὰ βγάξῃ τυπωμένα καὶ διπλωμένα τὰ φύλλα τῆς ἐφημερίδος, ὁ Διευθυντὴς ἀνοῖξε μιὰ σαμπάνια, ἐσκόρπισε τὸ ποτήρι του κι' ἀρχισε ν' ἀπαγγέλλῃ τὴν χαιρετιστήριον προσφώνησι:

— Ἀγαπητοὶ φίλοι ἐπὶ συνεγάται, ἡ ἐφημερίς ἡμῶν εἰσέρχεται εἰς νέον στάδιον προόδου...

Δὲν εἶχε ὅμως προχωρήσει καὶ πολὺ, ὅταν ἔξωρα τὸ πειστήριον ἐσταμάτησε ἀποτόμως. Τὸν δαμονιῶδη θόρυβο διεδέχθη μιὰ νεκρικὴ σιγή.

Ὁ Γερμανὸς μηχανικὸς, κατατρομαγμένος μήπως ἔπαθε καμμιὰ βλάβη τὸ πειστήριον, τρέχει καὶ ρωτᾷ μὲ ἀγωνία τὸν πειστήριον:

— Τί συνέβη;

— Τίποτε. Τί ἤθελες νὰ συνέβῃ; τοῦ ἀπαντᾷ χαμογελώντας ὁ πειστήριον. Ἀπολύτως τίποτα. Ἀπλῶς ἐτελειώσαμε. Πέντε χιλιάδες φύλλα τυπώσαμε. Ἔχουμε ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας ποὺ ἀρχίσαμε — κι' ἂν καὶ πηγαίναμε καὶ σιγά — τὰ ξεμπερδεύσαμε.

Τότε ὁ Γερμανὸς μηχανικὸς γύρισε καὶ εἶπε στὸ Διευθυντὴ τοῦ «Ἐμπρός» μὲ ὕψος περιφρονητικὸ:

— Μὰ γιὰ πέντε χιλιάδες φύλλα φέρεται τέτοιον μηχανήμα; Μπορούσατε νὰ κάνατε τὴ δουλειὰ σας μὲ χειροκίνητη πρέσσα.

***

Ἡ ἔκδοσις τοῦ «Λευκώματος τῶν Ἀτιθιδῶν» τοῦ Νέης εἶχε κι' ἄλλες περιπέτειες. Ὁ συμπαθὴς ποιητὴς δὲν εἶχε χορήματα νὰ τὸ ἐκδόσῃ καὶ γιὰ τὰ ἔξωρα τῆς ἐκτυπώσεως προσπάθειες καὶ ἀγωνιστὰν μὲ κάθε τρόπο νὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ πρῖν τὶς συνδρομὰς ἀπὸ τὴν κάθε μιὰ ἐνδιαφερομένη κυρία καὶ δεσποινίδα. Καὶ εἶνε βέβαια ἀλήθεια πὸς ἡ ἡμῶν καὶ δοξολογούμενος ποὺ τοῦ ἔδιναν μὲ προθυμία τὶς φωτογραφίες τους, τοῦ προλήθοναν καὶ τὴ συνδρομὴ τους, μὰ ὄχι γρήγορα καὶ τακτικά. Ἀλλὰ ὁ ποιητὴς δὲν εἶχε ἐμπορικὸ πνεῦμα. Μιὰ φορὰ, βασιζόμενος σὲ μιὰ θερημὴ σύστασι τοῦ Πολέμου, ἔπηρε παρὰ τὸν φίλο, συνάδελφο καὶ συμπολίτη του ποιητὴ Γιώργη Σημηριώτη καὶ πῆγε νὰ εἰσπράξῃ μιὰ συνδρομὴ — γιὰ ποσὸν κάπως λογαριασμοῦ, ἀπὸ κάποια κυρία Βελέντζα — πλουσία, φιλόδοξη καὶ πολὺ πρόθυμη γιὰ ὑποστήριξι φιλολογικῶν ἐργῶν κάθε εἶδους.

Ἡ κυρία Βελέντζα τοὺς δέχτηκε μὲ ἐγκαρδιότητα. Ἀλλὰ ὁ Νέης, ἀπὸ τὴν ταραχὴ καὶ τὴ σύγχυσι του, ἄμα ἀρχισαν τὴν κουβέντα, ἔξεχασε τ' ὄνομά της καὶ τὴν προσαγόρευσε μὲ ἄλλο ὄνομα, ἴσως συγγενὲς κατ' ἔνομιαν, ἀλλὰ φοβερὰ ἄκοιμο:

— Παρακαλῶ, ἐρίτμος κυρία Τσουβάλα... τῆς εἶπε — ἀντὶ νὰ πῇ Βελέντζα — ἔχετε τὴν εὐγενή...

Ἀλλὰ δὲν πρόφτασε νὰ συνεχίσῃ. Γιατὴ, καθὼς διηγείται ὁ Σημηριώτης, ἀμέσως ὑποχρεώθηκε νὰ κάμῃ μεταβολὴ καὶ νὰ μετρήσῃ ἀνὰ δύο τὶς βαθμίδες τῆς ἀρχοντικῆς οὐκάλας.

Τὸ καλὸ ἦταν μολαταῦτα, ὅτι ὁ συμπαθὴς ποιητὴς δὲν ἀπογοητεύονταν εὐκόλα. Ἀλλοῦς τὸ περιβόητο «Λευκώμα» δὲν θὰ ἔβγαινε ποτέ. Καὶ ἡ Ἀτιθίδες — ὄσες θὰ ἐπέζοσαν — θὰ ἐπερίμεναν ἀκόμη ὡς σήμερα.

Ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Νέης.